

2 Timoti Kerek Ayoob Poolbed Timoti Yaa Wongkoon

Kerek Kee Komo Dowad Wongkoon

Poolbed ibduruk Timoti yaa wongkoonbed ari kuu Rom koronde weng amun dakmen yareboone, ika awinenekorib nen Rom aombed wii darewoob aom kaaniwen. Kwane, ye ayiwe bobni kuu dungkunmo keroon kuu yekaadkeroon, angkon ye awanenidan yena wenebiwen kowe, kerek kee wongkoon. Ye dowaken kuu neyiib yaa kirod mene ande wongkoon. Kwane, durud konde yenbandi yemoon kuu anam andiwendan yaa meneboon kowe, kangdommo dobere andi ye weng yenayiib wongkoon. Wongkoon ye weeb kuu AD 66 o 67 areb.

Korok Weng

1. Amun Kerundi Ye Weng Ibduruk (1:1-2)
2. God Ye Deme Yaa Korondiyiibban Awinem-
bere Andi Inamen Kowoon (1:3-14)
3. Pool Ye Dobiri Kerekmen Daanoon (1:15-18)
4. Timoti Yaa Ambobani Ye Weng Kowoon
(sapta 2)
5. Aronki Yeenbon Kerewini Kerekmen
Daanoon (sapta 3)
6. Ongkandi Weng Yeenbon (4:1-18)
7. Yeenbon Kubendi Weng (4:19-22)

¹ Ne kuu Pool, Yesu Keresumbed God ye dowaken yaambbed kinoona ye apaso keraan. Yesu Keresu yaa anam andiwendan wadkeri kandaniib ye weng kunduk dakmi dowad ne kinoon.

² Timoti, eb kuu ne mimyob dowaken keebdi ye dana, eb yaa wongkani keebdaan.

Eb yaa kabamoon keebdi ye mimyob dowakeniib mimyob keebde kakman are nonondandiyiib yewenubmo dobiriyiib kuu Ambe God yoom nub Yariman Yesu Keresu yoom yaambbed bangkabdime.

Anam Andi Yaa Korondiyiibban Doberembere

³ Ne kuu eb dowad aronkiyiib amnoomiib kurikuri kamembirimain kuu God yaa eso andi-main. Ne kuu ambarakmiyiibban ye inameniib ye deme awinaan, nawoyambbed awinmo miniwen areb awinaan kumbed eb dowad kurikuri kerimain.

⁴ Domobde wanaane ne dowad ameng kamewen kuu ika meeneni wedmebda andi ye dowaken darewoob keraan. Wedmebdaniin kuu kubi darewoob keraniin.

⁵ Kedi, eb anam andi yorokmo awinimaab yaa ika meenaan. Kuye anam andi kuu eb awo Loisbed ibduruk ibmo anam anduune, kwane ari eb ena Eunis ibmo anam anduune, kwane ari eb kwangk'on anam andewen kuu wedme nekaadkeraan kii.

⁶ Kekee kwamunekob ne monkone daabdiin, ne dingki eb ari koweni God yaa kurikuri kamaane yembed ye deme ye aromkono komo kabdoon kuu, kuyaambbed kwane awine ambangkebko in-amen kee darewoob kerok andid. Kukuu amot

embeng yaa wuruwaawa dene amot yumbu darewoob kerimaan areb kerok.

⁷ Amborom kuu God kuu yiiwa nuwa yaa unimaan ye kingkin kondindo, aromkonoyiib mimyob dowaken keendiyiib kangkadmiyiib ye kingkin kondoon.

⁸ Kowe, nub Yariman komo kmoon ye weng dakmiyiwa ne ye dowad wii aom doriiniwa yaa karak bobnaab. Kwane, eb kuu ne daboknebko Godbed komo aromkono kondoon kuyaambed Yesu ye weng amun ye dowadbed dabab kuu kandedem.

⁹ Godbed nub kuu bobni yaa burudande bindene karadmo dobirime ande baandoon. Kwamoon kuu nub komo kamuwen kumbedban, yeka ye inamen nekwooniib ye kabamoon kondoon ye mimyob dowakeniib kumbed kii. Kabamoon kondoon ye mimyob dowaken kee Godbed okada ambida ma andowe ongmindo yaron yirimbed Yesu Keresu yaambéd nub yaa kondoon,

¹⁰ kumban nub Bobni Yaa Burudande Bindi Ye Karub Yesu Keresu angkane monoon yaambéd kibikee kabamoon kondoon ye mimyob dowaken kee dianmo keroon. Ye kuu bobni yaromkono monmarekore, ye weng amun yaambéd wadkeri anamiib bobnindeban ye dobiriyiib ben dian keroon.

¹¹ Kwane, ne kuu weng amun keye dowadbed kankowoon, kidangkambonbed daande kwanime andi ye demeyiib apaso demeyiib kedmengkandi ye demeyiib kui.

¹² Kwamune kamaan kumbed dabab kee kandaan. Kumban ne kuu kuyaa karak bobnain-

ban, amborom kuu kane yaa anam andaan kuu nekaadkereni, nembed komo komo ye dingki ari kowaan kuu yembed yiminmo oonaneen kwane wene nub benwananeen yaron keranuun kuu kangdommo meenaan.

¹³ Komo weng ne yaambéd wengamberewen kuu, kuye kerekmen yaambéd kedmengkandi ye kiwaan yorokmo kuu Yesu Keresu yaa anam andiyiib ye mimyob dowakeniib yaambéd awine oone.

¹⁴ Inamen amun bangkabdoon ebbéd oone andi dowad kuu korobe oone. Kingkin Karadmo nub niindem aom doreen ye awabdi kumbéd kwane korobe oone.

¹⁵ Eb ebkaad, ambibkin Esia ye kuristen angkodmia korem kuu ne yaa angkurom korokbewiwen kowe minindo, Faigelus yoom Eemogenes yoom yiyiib kwamune korem.

¹⁶ Kumban, Yarimanbed Onesiforus yoom yambiwoom doriibdan yoom yaa mimyob keendok, amborom kuu ye kuu awawimaane kubimaine ne wii aom seiniib boroniwen dibiin kuyaa karak bobnindo.

¹⁷ Kwane, ye kuu Rom angka monoon kuu ne yaa meeni darewoob keroon kumbéd onmenmo yarone mene ne wedmewoon.

¹⁸ Kowe, Yarimanbed nub benwananeen yaron arimbed ye yaa mimyob keenok. Efesus aom dobaraan kuu yembed kiwaan yemoon yaambéd awawimaan kuu anam ebkaadaa.

2

Yesu Yaromkonombéd Aromne

¹ Kowe, ne dana, eb kuu Yesu Keresu ye kabamoon kondoon ye mimyob dowaken ibnoka kangdommo kere.

² Kwane, weng maa maa kuu karub yemoon yi kerebiri arimbed nembed dakmaan wengamberewen kuu, korondiyiibban dobere yiminmo kedmengkandimaibdan yaa kondeneb oone kedmengkandime ande.

³ Eb kuu Yesu Keresu ye ana nangmi ye karub amun, kowe ana nangmidan amun areb kuu dabab dabab ku menebeen kuu ibmo ewiib nuwiib kangdommo doberemberem.

⁴ Karub kanembed aami aom doreen kuu yaro dore bunangka ye inamen ambangkaanban, ye dowaken kuu ye korok kubok dowad ye weng awini.

⁵ Ibmo kwamune areb kuu, karub kanembed bora ayi ye karub o kabaanmo wini ye karub keroon kuu iningkuk ye amowamob awinaanban kuu trofi kandaanban.

⁶ Ma, mongkob deme darewoob awini ye karub kuu yongbon kab arumoone kaine amnoon kuu yedin wande kan dangkoro anodned yimin.

⁷ Komo weng ke dakmiin kee meenmenabe, amborom kuu Yarimanbed keye inamen korem kee kedmengkabaneena kaadkeraneeb kowe.

⁸ Bobnoon yirimbed nen daanoonman, King Dewid ye awo aman ari ye karub Yesu Keresu kui, ye weng amun nembed daandimain kuyaambad ye yaa ika meenme.

⁹ Ye weng amun ye dowad kuu durud yewed ye dabab kandaan. Kedi, ne kuu seinbed yerengkiwen, amob domokbidan areb kii. Kumban God ye

weng kuu yerengkindo.

¹⁰ Kwana kowe, Godbed kinoondan yi dowad ne kuu dabab korem meneboon yaa kuu kangdommo doberembirimain. Kwanimain amborom kuu yi kangkon Godbed bindi yeman Yesu Keresu yaambed monoon kuu, dowan keraanban ye nambiriyiib kandime andid.

¹¹ Weng kee anammo kei,
Nub kuu ye yoombed bobnanuub kuu, angkon kwamune ye yoom wad dobaranuub.

¹² Nub kuu dabab menebaneen yaa kangdommo doberembaranuub kuu, angkon kwamune korok kere ye yoom oone dibaranuub.

Nub kuu ye yaa nubkaadban andanuub kuu, ye kwangkong neman nub yaa nekaadban andaneen.

¹³ Nub kuu ye yaa weng ongmuwen korondanuub kuu, ye weng ongmoon kuu awinaneen, amborom kuu yeka ye weng aadidmindeban kowe.

Godbed Yimin Andoon Ye Deme Karub

¹⁴ Kowe, weng ke dakmaan kee anam andiwendan yaa monkone daandimame. God ye murubia arimbed ogood weng wengberenabi kuu korondime ande ongkande. Kuye wengberenabi kuu idiibban, angkon no kwamune wengaibdan kuu wengberenabi kembed monmaraneen kii.

¹⁵ Godbed yimin andoon ye deme karub andok ande erekmab mekmeed kereneb ye kiringkono ari dobere. Kwamune ye deme karub kuu karak bobnimokban kere anam anam ye weng kuu yorokmo kedmengkandimaan.

¹⁶ Okad yiri ye weng dakmenabi yaa wangdandune, amborom kuu kwamune dakmenabidan kuu Godiibban ye inameniib darewoob kerimaib.

¹⁷ Yi kedmengkandi kuu yom deende woobki-maan ye bob areb derendaraneen. Yi kuyaom kuu Aimenaeys yoom Filetus yoom kii.

¹⁸ Yi kuu kwamune kedmengkandi anam yaa koronde ambab wande winiwen. Yimbed kedmengkandiib kuu Yesu ika menekore anam andi-wendan dukniwen yirimbed ben daanoon kowe, nub kuu kiwaaniibban andiib. Keye dudi weng kembed yena yi anam andi kuu ben monmari-wen.

¹⁹ Kumban komo komo Godbed kamkonomo ongme kowoon kuu kwamunemo kwane angkin-birimaan. Ke ongme kowoon kee dongka bot areb, kwari wongkoon kuu “Yariman kuu ye karuwa nimaya kuu yekaad.” andoon. Angkon weng maa kwari wongkoon kuu “Kane kanembed ‘Yesu kuu nub Yariman’ andimaibdan korem kuu arewa kami yaa korondaniib kumbed yimin.” andoon.

²⁰ Kuruweng kee, ambib kwaab kuye niin-dem aom kuu wuune ani ye yiribman maa maa yemoon, goldiib silvaayiibbed ongmiwen ye yiribmanmomban, yena kuu ayiib okadiibbed ongmiwen ye yiribman dangeen. Goldiib silvaayi-ibbed ongmiwen ye yiribman kuu deme karadmo yeman, ayiib okadiibbed ongmiwen ye yiribman kuu deme arewa yeman.

²¹ Kwamune kuu, karub maa kuu deme arewa yaa yeka kangkadme araneen kuu, ye kuu goldiib silvaayiibbed ongmiwen ye yiribman areb, deme karadmo awini ye karub, Yarimanbed ye deme bangkani ye karub, nekwe deme amun maa maa

yiminmo awini ye karub kui.

²² Kumban, kewed o koyu yaambéd id ye dowaken arewa kuyaa kuu angkurom korokbene kombiri wene. Kuned, niindem aom karadmo keriwén yaambéd Yariman yaa baandimaibdan kuu ebbéd daboknened, kami yorokmoyiib anam andiyiib mimyob dowaken keendiyiib yewenubmo dobiriyiib kuye inamen darewoob kere.

²³ Inameniibban nonoon ye wengberenabi yaa kuu wangdandune, ma awine kandaab, amborom kuu eb ebkaad, wengberenabi kee nangmuub nangma kami yeman kowe.

²⁴ Kwane, Yariman ye deme karub kuu nangmuub nangma kami ye karubban kowe, ni-makarub korem yaa amun amun kamene kedmengkandi yimin kere. Yena yaa wungkandaab.

²⁵ Kane kanembed eb yaa manmo keriwén kuu ebbéd yi yaa nangkembed kedmengkande. Kwamebka Godbed yi inamen aombed amonombendoko, anam anam yaa kaadkeribko,

²⁶ yi inamen nandoko, awad arewambéd ye dowaken yaambéd kwamime ande dedmoni ye dowad ben ye kuukdem aom kamboroon yiri kuu yaro dore angkanime.

3

Yeenbon Aron Arimbed Yemoon Kuu God Yaa Korondaniib

¹ Kwamune kekei meenme. Aron yimin wande wananuun ari kuu yeka dohiri miin arewa menebaneen.

² Nimakarub kuu yika yimeren yaa kerengkan kerenib, yi inamen kumundin kuu kande odbed kan kiringkono kowenib, nubbedmo yimin ande kamenib, yi id benkoobenib, yi weng arewambed karub yena kankubunenib, yi ambe ena yi weng wengambirimokban kerenib, ee eso amun andimokban kerenib, inamen karadmoyiibban kerenib,

³ mimyob dowaken ma keendimokban kerenib, ambarakmi yaa mimyob kowe nonondandimokban kerenib, yena yi aningko monmarenib, yimeren kangkadmiyiibban kerenib, yeremboromdan kerenib, amun amun yaa dowakeniibban kerenib,

⁴ ambodangenib, meeninban kumbed ogoodmo kamenib, nubka inamen amunmo andenib, God ye dowaken yaamban id ye dowaken yaamo dowaken darewoob keraniib kui.

⁵ Yi kuu God ye dowaken yaambed dohiri areb dobaraniib kumban ye aromkono kandaibban kerenib, kuu anamban andaniib kii. Eb kuu yi yaa ma dabokne wanaab.

⁶ Kwane, yi kuu wenenib nima yi inamen aromkonoyiibbandan yi ambib ambib yemyeb aomne nima yi korok kerimaib. Nima kee, yi kuu ambarakmi yemoonbed dabab waroone inamen arewa maa maa yemoon yi yaa dedmonendene kwane keane kamime ande kamimaane,

⁷ yi yaa kuu kedmengkandembirimaan kumban anam anam ye inamen ma kandindo. Keye nima kee arewamo kamiibdan kee yi yoman winimaib.

⁸ Yanes yoom Yambres yoombbed Moses yaa

manmo keriwen areb kuu, arewamo kamiibdan kee anam anam yaa manmo keriwen. Yi kuu inamen unitabmo, anam andi ye dowad kuu yi kuu wunekaroon.

⁹ Kumban, yi kwamune ambangkanmo ambab wanaibban, amborom kuu Yanes yoom Yambres yoom areb, kwamune yi inamen arewa kuu di-anno keraneene nimakarub korem wedmaniib kowe.

Ongkani Weng Timoti Yaa

¹⁰ Kumban, eb kuu ne kedmengkandiyiib ne dobiri ye kiwaaniib komo dowad kwane ambangkimainiib anam andiyiib yodbirimbani iwarimbed dobiriyiib mimyob dowakeniib kangdommo doberembiriyiib

¹¹ nenbandimaiwiib durud yewed kandaaniib kuye yoman wenewen. Komarewa nenbandiwen taun Antiokiiwa Aikoniumiiwa Laistarayiwa kuyaom kuu ebkaadaa. Kuned dabab meneboon korem yaa kuu Yarimanbed ne nen kukboroon.

¹² Anam kuu kane kanembed Yesu Keresu ye dowad God ye dowaken yaambad dobarandamiib kuu, yenambad yenbande durud yewed kondaniib.

¹³ Kwane, arewa kamidan yoom aadikmidan yoom kuu arewa yiri weneniib, yena yaa birandaniwe neman birandaniib kii.

¹⁴ Kumban, eb kuu komo kedmengkandi kuu beweniib komombad eb mimyob wowebedoonkob kaadkereweniib kuu kwane awine doberembere, amborom kuu kane kanembed eb yaa kedmengkabdiwenkob kaadkerewendan kuu eb ebkaadkereneb,

¹⁵ eb kuu dana mana yaambéd God Ye Weng Karadmo kaadkerewen. Keye weng kee, Yesu Keresu yaa anam andi yaambéd Godbed bindi dowad meeni kangdom kondi yeman.

¹⁶ God Ye Weng Karadmo korem kuu God yaambéd meneboon. Kuku kedmengkandi yemaniib, dudi inamen arewa yaa dedmone yedmene ongekandi yemaniib, inamen unitab yaa ongekande yorokmo keru yemaniib, yorokmo dobirime ande kedmengkandi yemaniib kui.

¹⁷ God ye karub kuu kwane awinaneen kuu, ye deme amun ambangki ye inamen korem be nekwaneen.

4

¹ Kwane, God yoom wad doriibdaniib dukniwendaniib wengyundi ye karub Yesu Keresu yoom yi kerebiri arimbed angkane mananeen ye wengiiwa yembed korok kere ooni ye wengiiib yaa meenaan yaambéd, kee kwame ye weng kee eb yaa yedme kowaan kei.

² Yesu ye weng amun kuu dakme korokbende. Aron amun keraneen o arewa keraneen korem kuu weng daandi dowad nekwe dobere. Inamen arewa yaa kuu kedmengkande ben yorokmo ongme. Kami arewa yaa kuu dedmone yedmende. Inamen o kami amun yaa kuu weng amunbed ongekande. Korem kee yodbirimbán iwarimombéd dobiriyiib ongme kedmengkandiyiib kwame.

³ Kwanandaan amborom kuu nimakarub yemoon kuu ma arewayiibban ye kedmengkandi yaa kuu wunekaraniib yaron mananeen

kowe. Yi kuu mamaa kere yika yi dowaken wengambarande dowaken keriwen ye wengmo wengambarandamiib kumbed, weng kwamune arebmo ye kedmengkandi korok korok yemoon kai ben daboknimo kamenib yi weng dakmi yaamo wengambere dobaraniib.

⁴ Yi kuu anam anam yaa yi kerendem wayerekne yangmadandenib, amonombe kan angkara dewene mooweng yaambed wengambere dobaraniib kii.

⁵ Kumban, komo komo menebanean kuu ebkareb ooneneb kangkadme. Dabab menebanean kuu emamo kangdommo doberembere. God ye weng kanyare dakmi ye deme kuu kwane awine. God ye deme awineeb korem kuu ongme awine.

⁶ Kwanandaan amborom kuu ne wadkeri kuu ok amun God yaa koni dowad ondukne wenemoon keraan kowe, ne God yaa wini ye aron kuu muneen.

⁷ Ne ana kuu amunmo nangbaan, ne kabaaneni yimin yaa nandaan, ne anam andi kuu ooneni awinaan kii.

⁸ Kowe kibik kee yorokmo dobiri ye kakman kandi yeman korok ari dereni yeman kuu ne dowad Ewen ari angkeen. Keyeman kuu Yariman, Yorokmo Wengyundi Ye Korok kui, yembed kuye aron arimbed ne kakman dowad kawaneen. Ne yaamomban, kane kanembed ye dangkuro mananeen yaa meeni dowaken darewoob keriwendan yaa kwangkong kwane bangkandaneen.

Ongki Weng Yeenbon

⁹ Ebkareb aromnened neyiib yaa kirod areb mene,

¹⁰ amborom kuu Demas kuu okad kiri ye do-biri yaa dowakenmo kowekore ne yaa angkurom korokbewe domowe Tesalonaika angka wonoon kowe. Keresens kwangkong koronde Galasia angka wonoone, Taitus kuu Dalmesia angka wonoon.

¹¹ Ne yaa kuu Lukmo doreen. Maakiib yaro nenmene, amborom kuu God ye deme awinaan yaa kuu ye kuu awawi karub amun kowe.

¹² Ne yaro Taikaikus nenduni Efesus yaa kowaana wonoon.

¹³ Kwane, eb kuu yaro menebka, ne yuruk ebkad Troasman Kaapusiib yaa nowaan kuyiib nanmene. Kuyiib ne bedmi buk ku nongkobaan kuyiib benmene, kumban meeni darewoob keraan kuu ne bedmi buk kadbed ongmiwen kumbed benmene andid.

¹⁴ Aleksandee awuri ongmenabi ye karub kuu ne yaa dabab darewoob kan keewoon. Kumban komo kamoon ye kakman kuu Yarimanbed kona-neen.

¹⁵ Eb kangkon kaadkere Aleksandee yaa indob kangbed oone dobere, amborom kuu ye kuu nubbed weng ke dakmuub keyaa kamkonomo yobdood keroon kowe.

¹⁶ Ne kangdod weng ibduruk dakmaan yaa kuu karub kanembed mene ne yoman ma dore awawindo, kwane no domowe kiromkone wenebiwen. Kumban yi ambarakmi kuye kakman kuu arok.

¹⁷ Kuned kuu Yariman kuu ne yoman nangkurom dorone aromkono kawoone ye weng

daandaan. Kowe, ne yaambéd God ye weng amun kuu yiminmo dakme korokbendako Yuudanban korem wengambaraniib kerok. Kwane, ne kuu laiyon ye mongkodkono yaambéd nenwonoon.

¹⁸ Kwane, arewambéd nenbandi korem kuu Yarimanbed dorondare awawene ne amunmo kwane nenwene Ewen yembéd oonoon aom kowaneen. Ye yaa nambiriyiib kerok, aron korem korem yeman. Anam kwanok.

Kubendi Weng Yeenbon

¹⁹ Prisila yoom Akwila yoom Onesiforus yoom ye ambiwoom doriibdan yoom yaa kubendi weng keende.

²⁰ Erastus kuu Korin aom doboroon, minindo. Ma, Trofimus kuu bob anikad wande angkimboroon kowe, Miletus angka domonene manaan.

²¹ Ebka aromnened keyaa menebko yuruk aron keruk. Eubulusbed kubebdi weng keebdoon. Kwane, Pudens Linus Klaudia yoom kuristen angkodmia korem yoom kwangkón kubebdi weng keebdiib.

²² Eb kingkin kuu Yarimanbed ibnok. Kabamoon kondoon ye mimyob dowaken kerubdok.

**Buk Baibel long tokples Yongkom
Genesis, Psalms, and The New Testament in the
Yongkom Language (also called the Yonggom
language) of Papua New Guinea**

copyright © 2003 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Yongkom

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

b3f9b0a2-8cdb-5470-8e3c-8250231eee99